

ת"פ 52601/05/17 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז מרכז נגד ויסאם חטיב

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 52601-05-17 פרקליטות מחוז מרכז נ' חטיב

בפני בעניין:	כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי מדינת ישראל פרקליטות מחוז מרכז באמצעות ב"כ עוה"ד נתנאל בוג'ו
המאשימה	
נגד	
ויסאם חטיב באמצעות ב"כ עוה"ד תמי אולמן	
הנאשם	

גזר - דין

א. כתב-האישום:

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו בכתב-אישום בעבירה של **תקיפה הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של **שיבוש מהלכי חקירה**, לפי סעיף 244 לחוק הנ"ל.

לפי עובדות כתב-האישום, הנאשם שימש **מפקד משמרת בבית-כלא "איילון"**, ובאותה העת היה **המתלונן אסיר בכלא**.

ביום 28.10.16 בבוקר לא התייצב המתלונן לספירת האסירים ולכן הועבר לחדר המתנה.

הנאשם נכנס אל חדר ההמתנה, התפתח בין השניים דין ודברים, במהלכו תפס הנאשם את המתלונן, ובלא הצדק הצמידו לקיר ובעזרת שני סוהרים נוספים אזק אותו עם הידיים לאחור, **תוך שהוא מאיים עליו באמצעות אלה**.

בשלב זה, **המתלונן נפל על הרצפה**, הנאשם והסוהרים עזבו את החדר והותירו אותו אזוק על הרצפה.

לאחר זמן מה, שב הנאשם אל חדר ההמתנה, **אחז בגרונו של המתלונן והצמידו לקיר.**

אז, שלף הנאשם **אלה מחגורו של סוהר אחר והיכה באמצעותה את המתלונן בגופו ובראשו.**

הנאשם הפילו על הרצפה **והמשיך להכותו באמצעות האלה** עד שהסוהרים האחרים הצליחו להרחיקו מהמתלונן.

כתוצאה מכך נגרמו למתלונן מטומות בידיו, בגבו ובכתפיו ונפוחות בראשו.

בהמשך אותו היום, כתב הנאשם **דו"ח פעולה כוזב** לפיו המתלונן הוא שאיים עליו, ירק לעברו ובשל כך הוא נאזק תוך הפעלת כוח סביר, וזאת כדי להסתיר את העובדה שהוא עצמו תקף את המתלונן כפי שפורט לעיל.

ב"כ הנאשם הוסיפה בטיעוניה עובדות נוספות:

בבוקרו של אותו יום, נטרקה דלת כבדה על כף ידו של הנאשם ושברה לו את הזרת. הוא לא התפנה לבית-חולים והמשיך בעבודתו.

עוד נמסר, כי הייתה התגרות מסוימת מצדו של המתלונן טרם האירוע.

וכן, שאמו של הנאשם הייתה אמורה להתאשפז בעקבות אירוע לב, היא סירבה לעשות כן עד שהנאשם יסייע בידה ולמרות זאת הוא בחר להישאר ולהמשיך בעבודתו.

ב. מתחם ענישה:

התכליות העומדות אחר עבירת האלימות שאותה ביצע הנאשם הן השמירה על גופו, בריאותו, שלומו וכבודו של אדם בכלל, ובנסיבות כתב-האישום של אסירים הנתונים למרותם של אוכפי החוק.

בנוסף, בכל הקשור לעבירה השיבוש, התכליות הן השמירה על טוהר ההליך החקירתי, המשמעת, ומניעת עיוותי דין עקב שיבוש מהלכי החקירה ביחס לאלו.

יש לראות **בחומרה יתירה מעשי אלימות מצדם של אוכפי החוק כלפי אזרחים ושל סוהרים כלפי אסירים הנתונים למרותם.**

נוכח עקרון ההלימה, עובדות כתב-האישום ופסיקה הנוהגת בתחום, אני קובע כי מתחם הענישה ההולם למתואר בעובדות המגבשות את עבירת השיבוש ואת עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש, כמתחם אחד, נע בין **מספר חודשי מאסר ועד לשנת מאסר בפועל**.

ער אני כי בפסיקה, כפי שאראה בהמשך, ניתן למצוא מקרים של ענישה מקלה יותר בדרך של של"צ וענישה צופה פני עתיד, אולם קביעת מתחם העונש אינה מלאכה שבמסגרתה מסכם וממצע בית-המשפט את כלל הפסיקה הנוהגת, אלא שהוא מוסיף אמירה נורמטיבית ערכית, כיצד ראוי שיקבע אותו מתחם נוכח האינטרסים המוגנים וכלל הנסיבות.

אפנה אל פסקי-הדין הבאים:

ברע"פ 7457/09 **פאדי אלדין נגד מדינת ישראל** (24.9.09) דובר בנאשם ששימש **סוהר בכלא צלמון**.

הוא **חנק את אחד האסירים, בעט בו והכה בו באלה**. לאחר מכן ביקש שלא יספר לאיש על שאירע וביקש מאסיר אחר ומעובדים נוספים להניא אותו מלהתלונן **ורשם דו"ח כוזב**.

נאשם זה נעדר עבר פלילי, הביע חרטה, פוטר מהשירות.

הוא נדון **לשנת מאסר**, מע"ת, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי בסך 20,000 ₪.

ערעור לבית-המשפט המחוזי נדחה ובקשתו לרשות ערעור לבית-המשפט העליון נדחתה אף היא.

ברע"פ 3021/16 **לוזובסקי נגד מדינת ישראל** (19.4.16) נדון עניינו של שוטר, אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בכך שתקף אזרח.

נקבע מתחם ענישה שבין מאסר על תנאי ל - 8 חודשי מאסר בפועל.

הוצגו נסיבות אישיות מקלות.

הוא נדון **לחודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות**.

בית-המשפט העליון קבע: "**אינני רואה את העונש שהושת על המבקש כעונש חמור יתר על המידה**, נוכח מעשיו, וכאשר עומדת לנגד עיני העובדה כי העונש המרבי אשר קבע המחוקק בגין עבירה מעין זו מגיע לשלוש שנות מאסר.

מוצא אני לייחד מספר מילים לחשיבותה של ענישה מרתיעה, בגין ביצוען של עבירות אלימות על ידי אנשי משטרה, תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם. נקיטת אלימות מצד שוטרים הינה תופעה חמורה שאין להשלים עמה ויש לעקרה מן השורש".

ברע"פ 3232/10 **סיקולר נגד מדינת ישראל** (25.7.10) נדון עניינו של נאשם, **שוטר**, אשר נוכח שאלה מקניטה שנשאל מאזרח, ככל את ידיו באזיקים, **תקף אותו וגרם לו לשבר באף**. בהמשך, היכה בו שוב באגרופים ובאמצעות מקל. בבית-משפט השלום התקבלה המלצת שירות המבחן, בוטלה ההרשעה והוא נדון ל - 400 **של"צ**, צו פיקוח ופיצוי.

ברע"פ 4059/09 **הראל נגד מדינת ישראל** (21.5.09) נדון עניינו של **שוטר**, אשר הצטרף לתקיפה של מתנדב המשמר האזרחי ותקף את **המתלונן בבעיטות**. עקב התקיפה נגרמו למתלונן חבלות **ושבר בארובת העין**.

הוא נדון ל - **12 חודשי מאסר בפועל**.

בית-המשפט העליון קבע: "למעלה מן הדרוש אוסיף, כי העונש שהושת על המבקש בערכאת הערעור **אינו חמור כלל ועיקר**. לא ניתן להפריז בחומרת מעשיו של המבקש, אדם שהופקד על שמירת החוק ומניעת אלימות, ונטל חירות לעצמו, בתוקף תפקידו ותוך ניצול הכוח שניתן לו, לשלוח ידיו במעשים קשים ואלימים, ובהמשך אף לנסות ולהטות את הדין במרמה ובכחש. מעשים אלה של המבקש הפקיעו מידיו, אך להשקפתי, כל תרומה שתרם לחברה בתפקידו כשוטר. הם פגעו קשות לא רק בגופם של אזרחים, כי אם גם באמון שנותן הציבור במי שמופקד על אכיפת החוק. בית משפט זה כבר עמד בעבר על הצורך בהשתת ענישה מחמירה ומרתיעה על בעלי תפקיד, לרבות אנשי משטרה, אשר ניצלו את הסמכות שהופקדה בידם ופגעו באחרים".

בע"פ (מחוזי ת"א) 20762-09-11 **מדינת ישראל נגד מואס** (פורסם בנבו, 9.11.11), נקבעו קביעות רלוונטיות הנוגעות לרישום הדוח הכוזב:

"שוטרים מעידים בבתי-משפט, שוטרים מגישים דו"חות ונקודת המוצא ממנה יוצא בית המשפט הינה, בדרך כלל, כי אין לשוטר עילה לשקר וניתן לסמוך על דבריו. תרחיש מסוג זה שבא לידי ביטוי בתיק הנוכחי, הוא **הסיוט של כל שופט**, השואל עצמו בעקבות דו"ח זה האם יוכל לסמוך על הדו"חות הבאים שיוגשו לו. **דעתנו היא, כי פגיעה זו צריכה לבוא לכלל ביטוי גם בהיבט העונשי**, וההיבט העונשי במקרה זה כרוך במאסר. מקובל עלינו שהפן הנורמטיבי בא לידי ביטוי בכתם שהוטל בעצם ההרשעה, עדיין צריכה להצטרף לכך במקרה זה גם הענישה והאמירה הגלומה בהטלת המאסר".

בפרשת מואס לעיל דובר על **שוטר שסטר** לאזרח שהתווכח עמו **ולאחר מכן רשם דו"ח פעולה כוזב שהאזרח הוא שתקף אותו**. באותו מקרה בית-משפט השלום הסתפק בעונש שיקומי כהמלצת שירות המבחן מאחר שהנאשם כבר פרש משירותו במשטרה ולא ביטל את ההרשעה. בית-המשפט המחוזי החמיר בעונשו כך שירצה מאסר בדרך של **עבודות שירות**.

בת"פ 19224-12-17 (שלום רמלה) **מדינת ישראל נגד בן נון** (11.10.18) הורשע הנאשם, **סוהר בשב"ס**, בעבירת שיבוש מהלכי חקירה ומשפט בגין **רישום דו"ח כוזב** אודות אירוע אלימות שהתרחש לפי הטענה על ידי אחרת - הוא עצמו לא נקט באלימות. הוצגו נסיבות אישיות מקלות מיוחדות. הוא נדון ל- 120 **של"צ** וענישה מותנית.

בת"פ (ב"ש) 54987-08-16 **מדינת ישראל נגד שלמה** (23.11.17) גזר בית-המשפט על **קצין משטרה**, שהורשע בביצוע תקיפה ושיבוש מהלכי משפט באמצעות רישום דו"ח כוזב, עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי, של"צ בהיקף 240 שעות וכן פיצוי לנפגע העבירה. בית-המשפט לא ביטל את הרשעתו וקבע כי העבירות שעבר חמורות הן, יש בהן כדי לפגוע בשלטון החוק ובאמון הציבור בגורמי האכיפה. בית-המשפט קבע כי מתחם הענישה בגין העבירות שעניין שיבוש הליכי משפט וחקירה הוא בין מאסר צופה פני עתיד ושל"צ ועד לשנת מאסר בפועל.

בת"פ 2779-03-10 (רמלה) **מדינת ישראל נגד ח'רבאוי** (30.10.14) דובר בנאשם ששימש **ככלאי בכלא איילון, הכה עצור, דחף אותו וגרם לנפילתו**. בעודו שוכב על הרצפה, **המשיך להכותו באגרופים**. בתום האירוע, הנאשם יצר קשר עם העובדת הסוציאלית **וניסה להדיחה** שלא למסור הודעה על המקרה. הנאשם פוטר מעבודתו. הנאשם כפר באישומים ונשמעו ראיות בתומן הוא הורשע. הוא לא נטל אחריות. נקבע מתחם הנע בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל ולבסוף הושתו עליו 5 חודשי מאסר על תנאי, פיצוי בסך 2,000 ₪ וקנס בסך 1,000 ₪.

ג. שיקולי ענישה בתוך המתחם:

בעניינו של הנאשם אני שוקל את הנתונים הבאים:

ראשית, חומרת המעשים שבמסגרתם נקט הנאשם **במעשי אלימות כלפי אסיר הנתון למרותו**, תוך שימוש **באלה** ולאחר מכן כתב דוח כוזב כדי לכסות על מעשיו.

מעבר לאלימות החמורה, הנאשם **פגע באמון הציבור** המפקיד את אסיריו בידי סוהריו והוא עלול היה להוביל לעיוות דין שלפיו המתלונן הוא שאיים עליו וירק לעברו.

אני סבור, כי בגזירת העונש, בנסיבות תיק זה, יש להעניק לאינטרס החברתי המוגן בעבירות הללו מעמד בכורה הבא לידי ביטוי **בענישה בעלת משקל**.

הענישה חייבת להבהיר, כי **קיימת חשיבות לשמירה על ביטחונם, שלומם כבודם של האסירים המוחזקים במשמורת חוקית**.

אסיר העובר את שערי הכלא מתפרק במידה מסוימת מחירותו, אך לא מזכויותיו לחיים, לבריאות, לשלום גופו לכבודו והפקדתו ברשות המדינה באמצעות נציגיה הסוהרים נושאת בחובה אחריות כבדת משקל על כל השלכות הנובעות מכך

(בג"צ 2605/05 המרכז האקדמי נגד שר האוצר ואח' 19.11.09).

קיימת חשיבות לאינטרס החברתי של שמירה על ארון הציבור במערכת אכיפת החוק - ביניהם סוהרים שאמונים על השמירה על אסירים שמוחזקים במשמורת חוקית.

שנית, הנאשם פעל באופן אקטיבי, באלימות נמשכת - הוא הכה את המתלונן, הצמידו לקיר, אזק את ידיו ללא סיבה מוצדקת, איים עליו באמצעות אלה, הפילו לרצפה, אחז בגרונו והכה בו באלה עד שהורחק ממנו על-ידי הסוהרים האחרים, לבסוף הגדיל לעשות ורשם דו"ח כוזב.

האירוע הסלים והתפתח, כאשר הנאשם אזק את המתלונן ללא כל הצדק, אחר אחז בגרונו דרך האלימות המתוארת והסתיים רק כשהסוהרים האחרים התערבו והרחיקו את הנאשם מן המקום.

השימוש באלה כלפי אסיר המוטל ארצה, חסר אונים, אזוק מעניק לכתב-האישום חומרה מיוחדת.

שלישית, העובדה, כי הנאשם שימש סוהר בשב"ס, שאמור היה לשמש דוגמא לחבריו הסוהרים ולאסירים, שאין כל הצדק לנקוט באלימות מציגה פן חמור נוסף למעשה.

תפקידם של אנשי אכיפת החוק בבתי-הכלא הוא לשמור על הסדר הציבורי, אך גם לשמור ולהגן על ביטחונם, שלומם וכבודם של האסירים שהציבור הפקידם בידיהם בנאמנות

הנאשם הפר את חובתו זו ונהג כלפי המתלונן באלימות קשה ולאחר מכן כתב דו"ח כוזב אודות המקרה.

אכן, כשם שבתי-המשפט מחמירים עם אסירים הנוקטים באלימות כלפי סוהרים, כך יש להחמיר עם סוהרים המבצעים עבירות כלפי סוהרים ואף מקל וחומר, שהרי האסיר הוא שנתון למרותו של הסוהר ולא להיפך.

אל לו לבית-המשפט להעביר מסר ענישתי מקל, שיפגע בהרתעת המשרתים בתפקידי אכיפת החוק.

רביעית, הוגשה הצהרת נפגע עבירה (במ/1) ובה הצהיר המתלונן כי הוא סובל מכאבי גב וחרדות מאז המקרה.

חמישית, מנגד, הנאשם נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשלושה ילדים, אדם נורמטיבי בעיקרו, שירת בצבא ובעל תואר ראשון בקרימינולוגיה.

שישית, בעקבות ביצוע העבירות, **פוסר הנאשם מעבודתו** כמפקד משמרת בבית הכלא.

שביעית, הנאשם הודה, נטל אחריות על מעשיו **והביע חרטה**.

שמינית, לפי הטענה, הנאשם הוא שהזמין את החובש לטפל במתלונן ומיד התנצל בפניו.

תשיעית, התקבל **תסקיר** אודות הנאשם, לפיו הנאשם מכיר באחריות למעשיו, מבין את ההשלכות של מעשיו, מתחרט חרטה עמוקה **ומבטא אמפתיה למתלונן**.

יחד עם זאת, נמסר כי יש לו קושי בוויסות עצמי במצבים מעוררי רגש וביחס לעבירת השיבוש ניסה לטשטש את אחריותו המלאה והשליך חלק מהאחריות על הנחיות שקיבל מגורמי סמכות אחרים בכלא.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי עקב השעייתו ופיטוריו מעבודתו הוא חווה פגיעה קשה בדימויו העצמי ובפרנסתו ולכן פנה לטיפול פסיכולוגי פרטני.

בסופו של יום, **שירות המבחן המליץ על הטלת עונש של"צ בהיקף נרחב של 300 שעות**, צו מבחן לשנה, התחייבות, מאסר על תנאי ופיצוי.

עשירית, התקבלו **המלצות** שונות כדלקמן:

הפסיכיאטר של שירות בתי הסוהר (במ/2) כתב כי הנאשם עבד תחת פיקוחו, תמיד היה נכון לעזור, היה עובד מקצועי ואמפטי כלפי מטופלים קשים ותוקפניים, גילה אורח רוח בעבודתו ומילא תפקידו על הצד הטוב ביותר בעוד העבירות אינן מאפיינות את אישיותו.

מפקד יחידת נחשון (במ/12) ציין כי הנאשם שירת תחת פיקודו במשך מספר שנים, במהלכן ביצע מגוון משימות מבצעיות וביטחוניות בהן הפגין יכולות ביצוע גבוהות מאוד, עבד תחת לחץ במקצועיות ופיקד על צוות גדול.

וכן אפנה אל מסמך במ/11 הכולל המלצה משנת 2012 אודות הנאשם.

מסמך במ/13 ובו המלצה מאת **מפקד יחידת "דרור"**, אשר פיקד על הנאשם במשך מספר שנים ובו נכתב כי הנאשם ביצע תפקידו באופן מיטבי, יצר קשרים בינאישיים טובים וגילה סובלנות ושליטה בידע מקצועי.

מסמך במ/15 הוא חוות דעת מאת **מפקד בית-סוהר איילון**, בנוגע לעבירות שביצע הנאשם ובו נכתב כי מדובר בקצין שהתקדם בסולם התפקידים, חוות הדעת האחרונה לגביו הייתה בציון גבוה ושתי חוות הדעת שלפניה היו בציון גבוה מאוד, המעידות על קצין חרוץ ונמרץ בעל מוסר עבודה גבוה ונאמנות למערכת, "המגיב בצורה שקולה ומבוקרת" ומגלה סובלנות ונכונות ללמוד מטעויות, יחד עם זאת עליו לגלות יכולת טובה יותר בהפעלת אנשים ולהוות מקור לסמכות, כאשר עוד צוין כי "למעט האירוע האחרון ללא בעיות משמעת או תפקודיות".

מסמכים שסומנו במ/16 הם מכתבי הערכה נוספים.

מסמך במ/17 הוא **תקציר נתוני סוהר** ממנו עולה כי הנאשם עבר קורסים בהם הישגיו היו טובים, תפקודו טוב, אך יחד עם זאת, המסמך מלמד כי בשנת 2006 התקיים בעניינו דיון משמעת בגינו נמצא אשם בשל התנהגות בלתי הולמת כלפי סוהר אחר ואי דיווח מלא על התקרית.

אחת-עשרה, הובא בפני נתוני בריאות ונתונים אישיים שונים:

מסמכים במ/4 עד במ/7 מתארים תאונת דרכים שאירעה לנאשם ביום 26.1.16 (**כ- 9 חודשים טרם ביצוע העבירות**) בעטיה הוא סובל מכאבי צוואר וגב.

מסמכים במ/8 ובמ/9 שהוגשו מתארים אירוע חבלה אודות דלת שנסגרה על כף ידו **ושברה את אצבעו מבוקר יום** ביצוע העבירות ותומכים בעובדות שהוספו בפתיח בעניין זה, אך אליבא דכולם עניין זה אינו יכול לשמש אבק של תירוץ למעשיו האלימים.

כמו כן, נטען כי הנאשם נאלץ ליטול הלוואות עקב פיטוריו (במ/3 ו- במ/14) ואולם מאותם מסמכים עולה כי ההלוואות ניטלו **טרם** ביצוע העבירות (בחודש אוגוסט 2016 ובשנת 2013).

יחד עם זאת, הנאשם בעל משפחה, יש לו ילדים קטנים והלוואות שעליו לפרוע, העלולים ליפול כנטל על משפחתו.

שתיים-עשרה, התרשמתי מדבריו האחרונים כי הוא מודע לטעות שעשה ומתחרט עליה.

אכן, ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים, נראה כי זוהי התנהגות **חריגה וחד-פעמית** שלא מאפיינת את אורחות חייו הרגילים של הנאשם.

שלוש-עשרה, עוד יש לזכור שהנאשם **פוטר מעבודתו**, בכך הורחק מבתי האסורים והוא לא יוכל עוד לבצע עבירות מן הסוג הזה בין כותלי הכלא.

ארבע-עשרה, שקלתי את הנתונים הנוספים שהובאו בידי ב"כ הנאשם, כפי שפורטו בפתיח לגזר דין זה.

ד. מסקנה:

לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים דלעיל באתי אל המסקנה הבאה:

חומרת המעשים האלימים של הנאשם, אשר בעת שהיה **מפקד משמרת בבית-הכלא**, במסגרתם תקף **באמצעות אלה אסיר אזוק** חסר ישע, הנתון למרותו, ולאחר מכן **רשם דוח פעולה כוזב על מעשיו**, גוברים על רצף השיקולים לקולא שפורטו לעיל, ומחייבים ענישה קונקרטי, בעלת משקל המשיבה לו כגמולו והמובילה להרתעת אוכפי חוק אחרים מלפעול בדרך אלימה שכזו הפוגעת באמון הציבור, ומנגד לא תפגע לחלוטין במהלכי השיקום של חייו.

ה. תוצאה:

על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לפי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, ולשם כך יתייצב הנאשם בתאריך 29.1.19 בשעה 09:00, במפקדת הממונה על עבודות השירות מחוז צפון.
- ב. 6 חודשי מאסר שאותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירה שיש בה יסוד של אלימות או עבירת שיבוש מהלכי חקירה.
- ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים, הראשון בתאריך 1.4.19 והנותרים בכל ראשון לחודש שלאחר מכן.
- ד. פיצוי למתלונן - עד תביעה מס' 1, בסך 3,000 ₪, אשר ישולם לא יאוחר מיום 1.4.19.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

התיק סגור.

ניתן היום, י"ט טבת תשע"ט, 27 דצמבר 2018, במעמד הצדדים.